

UCHWAŁA Nr 240 PREZYDIUM RZĄDU

z dnia 19 marca 1955 r.

w sprawie zadrzewienia kraju.

Prezydium Rządu uchwala, co następuje:

§ 1. Zadrzewienie w rozumieniu uchwały oznacza wszelkie drzewa i krzewy z wyłączeniem rosnących na miejskich (komunalnych) terenach zielonych, w sadach oraz na gruntach leśnych w rozumieniu ustawy z dnia 20 grudnia 1949 r. o państwowym gospodarstwie leśnym (Dz. U. z 1949 r. Nr 63, poz. 494 i z 1950 r. Nr 49, poz. 443) oraz dekretu z dnia 26 kwietnia 1948 r. o ochronie lasów nie stanowiących własności Państwa (Dz. U. Nr 24, poz. 165).

§ 2. W celu wzmożenia zadrzewień szczególnie na obszarach mało lesistych województw i powiatów — zobowiązuje się wszystkich ministrów i prezydium rad naro-

dowych do prowadzenia zadrzewień oraz ich ochrony i pielęgnowania na znajdujących się w ich zarządzie terenach nadających się do tego celu w rozumieniu niniejszej uchwały, a w szczególności:

- 1) Ministra Transportu Drogowego i Lotniczego — przy drogach publicznych;
- 2) Ministra Żeglugi — przy wodach otwartych i zamkniętych;
- 3) Ministra Państwowych Gospodarstw Rolnych i Ministra Rolnictwa — przy wodach otwartych i zamkniętych, przy drogach i zabudowaniach, w parkach oraz na gruntach nie nadających się do innego użytkowania;

- 4) Ministra Gospodarki Komunalnej — na terenach nie zagospodarowanych w granicach administracyjnych miast i osiedli;
- 5) Ministra Kolei — wzdłuż torów zgodnie z obowiązującymi przepisami o bezpieczeństwie ruchu i przy zabudowaniach kolejowych;
- 6) Ministra Leśnictwa — przy dojazdowych drogach leśnych, przy wodach otwartych i zamkniętych, w osadach leśnych oraz na innych gruntach nie nadających się do gospodarczego użytkowania;
- 7) Ministra Górnictwa i Ministra Hutnictwa — na hałdach, bagrowiskach i przy osiedlach fabrycznych; spod obowiązku zadrzewienia wyłącza się hałdy kopalniane, które w niedalekiej przyszłości mają być eksploatowane dla celów podszkawkowych, uzyskiwania surowców do produkcji materiałów budowlanych lub paliwa; hałdy podlegające wyłączeniu oznaczy Minister Górnictwa;
- 8) prezydium rad narodowych — na nieużytkach, przy drogach gromadzkich, zabudowaniach oraz na innych terenach nadających się do zadrzewienia.

§ 3. Planowanie i zagospodarowanie zadrzewień należy:

- 1) w planie centralnym — do ministerstw i podległych im jednostek organizacyjnych, prowadzących zadrzewienia;
- 2) w planie terenowym — do Ministerstw: Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa, Zdrowia, Oświaty, Transportu Drogowego i Lotniczego (drogi gromadzkie) oraz do właściwych wydziałów i zarządów w prezydiach rad narodowych.

§ 4. 1. Dla zapewnienia ciągłości zadrzewień przyjmuje się zasadę wprowadzania młodych drzew w sąsiedztwie drzewa przeznaczonego do usunięcia na 5 lat przed jego wycięciem.

2. Stanowiska po usuniętych drzewach i wyrwach, złomach i posuszu powinny być uzupełnione niezwłocznie.

§ 5. Zarówno przy zakładaniu nowych zadrzewień, jak i odnawianiu już istniejących należy kierować się zasadami:

- 1) dostosowania gatunków drzew i krzewów oraz formy zadrzewień do miejscowych warunków glebowych, klimatycznych i krajobrazowych;
- 2) wprowadzania możliwie dużych ilości drzew gatunków szybko rosnących, jak: topola, wierzba, brzoza, modrzew i daglezja;
- 3) stosowania tylko uznanych gatunków i odmian topoli;
- 4) zwiększenia udziału gatunków miododajnych, jak lipa i akacja, przemysłowych, jak morwa, cennych liściastych, jak dąb rodzimy, jesion, jawor, klon i olsza czarna, oraz dających pokarm ptakom, jak jarzębina;
- 5) przy zagospodarowaniu zadrzewień komunalnych w miastach i osiedlach stosuje się normatywy i normy obowiązujące w resorcie gospodarki komunalnej.

§ 6. W celu zapewnienia dostatecznej ilości materiałów zadrzewieniowych potrzebnych do realizacji planów zadrzewień oraz w celu stworzenia podstawy do wzmocnienia akcji zadrzewieniowej zobowiązuje się:

- 1) wszystkich ministrów i prezydium rad narodowych do złożenia Ministrowi Leśnictwa:
 - a) zapotrzebowania na materiał roślinny (szkółkarski) obejmującego okres planu 5-letniego i perspektywicznego,

- b) danych co do wysokości własnej produkcji szkółkarskiej w okresie podanym pod lit. a);
- 2) Ministrów: Transportu Drogowego i Lotniczego, Państwowych Gospodarstw Rolnych, Rolnictwa, Żeglugi i Kolei do zakładania i prowadzenia szkółek dla produkcji materiału sadzeniowego oraz zbioru nasion w istniejących zadrzewieniach, w ilościach i rozmiarach ustalonych własnymi okresowymi i rocznymi planami zadrzewień;
- 3) Ministra Gospodarki Komunalnej i Ministra Leśnictwa do produkcji materiału sadzeniowego na potrzeby własne oraz innych resortów, stosownie do otrzymanego zapotrzebowania;
- 4) Ministra Leśnictwa do dostarczenia na potrzeby szkółkarskie wszystkich ministerstw i rad narodowych zrzeszeń topolowych uznanych gatunków i odmian oraz nasion i jednoletnich sadzonek innych drzew; produkcja i dostawa zrzeszeń topolowych znajduje się w wyłącznej gestii Ministra Leśnictwa;
- 5) Ministra Państwowych Gospodarstw Rolnych do zapewnienia w razie potrzeby zainteresowanym resortom niezbędnej ilości gruntów rolnych przydatnych do założenia i prowadzenia szkółek centralnych.

§ 7. 1. W celu podniesienia stanu zdrowotnego zadrzewienia oraz zapewnienia racjonalnego wykorzystania surowca drzewnego planowemu usunięciu podlegają złomy i wyrwy, drzewa martwe, chore i obumierające oraz drzewa zdrowe, których usunięcie jest uzasadnione względami gospodarczymi i kształtowaniem krajobrazu.

2. Zasady zagospodarowania zadrzewień ustali Minister Leśnictwa w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami za zgodą resortowego wiceprezesa Rady Ministrów. Zasady te powinny określać, że użytkowanie zadrzewień, a w szczególności usunięcie drzew zdrowych, nie może naruszać podstawowych funkcji biocenotycznych i klimatycznych, jakie spełniają zadrzewienia w krajobrazie.

3. W stosunku do zadrzewień objętych ochroną na podstawie przepisów o opiece nad zabytkami i przepisów o ochronie przyrody dokonywanie jakichkolwiek zmian stanu faktycznego zadrzewienia wymaga uzgodnienia z konserwatorem zabytków lub konserwatorem przyrody.

§ 8. 1. Gospodarkę zadrzewieniami prowadzi się zgodnie z okresowymi i rocznymi planami zadrzewień, które powinny przewidywać zadrzewienie najwyżej w ciągu 10 lat wszystkich terenów przeznaczonych na ten cel niniejszą uchwałą.

2. Zobowiązuje się zainteresowanych ministrów i przewodniczących prezydiów rad narodowych do zabezpieczenia w swoich planach rocznych i wieloletnich niezbędnych kwot na finansowanie akcji zadrzewień.

§ 9. 1. Zobowiązuje się i upoważnia Ministra Leśnictwa:

- 1) do koordynowania resortowych planów zadrzewień i produkcji szkółkarskiej;
- 2) do nadzoru w zakresie realizacji planów (sadzenia, ochrony, pielęgnowania i wycięcia drzew oraz produkcji szkółkarskiej).

2. Spod nadzoru Ministra Leśnictwa wyjęte są zadrzewienia w miastach i produkcja szkółkarska, prowadzone przez resort gospodarki komunalnej.

§ 10. 1. Powołuje się przy Ministrze Leśnictwa Międzyresortową Komisję Zadrzewień jako organ doradczy i opiniodawczy.

2. Zakres działania i tryb postępowania oraz skład Międzyresortowej Komisji Zadrzewień ustali Prezes Rady Ministrów.

§ 11. 1. Zasady i tryb przeprowadzenia inwentaryzacji zadrzewień i terenów podlegających zadrzewieniu ustali Minister Leśnictwa w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego w terminie 6 tygodni od wejścia w życie uchwały. Zainteresowani ministrowie i prezydya rad narodowych w terminie 6 miesięcy od wejścia w życie uchwały dokonają szczegółowej inwentaryzacji tych zadrzewień i terenów.

2. Zasady i tryb sporządzania planów zadrzewień i ich koordynacji ustali w drodze instrukcji Minister Leśnictwa w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego po zasięgnięciu opinii Międzyresortowej Komisji Zadrzewień — w terminie 3 miesięcy od wejścia w życie uchwały.

§ 12. 1. Plany roczne zadrzewień (sadzenia, ochrony, pielęgnowania, wyrębu drzew oraz produkcji szkółkarskiej), sporządzone zgodnie z instrukcją, zaopiniowane przez Międzyresortową Komisję Zadrzewień i zatwierdzone przez Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego, stanowią krajowy plan gospodarczy zadrzewień włączony do narodowego planu gospodarczego.

2. Plan zadrzewień i produkcji szkółkarskiej na okres lat 1956 — 1960 oraz plan perspektywiczny na lata 1961 — 1970 powinny być opracowane w terminie do dnia 31 grudnia 1955 r.

§ 13. Dla zapewnienia realizacji zadań zadrzewieniowych zobowiązuje się:

- 1) Ministrów: Leśnictwa, Transportu Drogowego i Lotniczego, Państwowych Gospodarstw Rolnych, Rolnictwa, Żeglugi i Kolei do ustawienia stanowisk pracy w ministerstwach i podległych im organach terenowych;
- 2) prezydya wojewódzkich rad narodowych do powołania w samodzielnych oddziałach leśnictwa stanowisk pracy do spraw zadrzewień w ciągu jednego miesiąca od wejścia w życie uchwały;

3) Ministra Finansów do zapewnienia środków finansowych niezbędnych do realizacji zadań wynikających z uchwały.

§ 14. Dla rozwoju akcji zadrzewieniowej, w szczególności w spółdzielniach produkcyjnych i gospodarstwach indywidualnych — zobowiązuje się:

- 1) prezydya rad narodowych do udzielania wskazań i pomocy spółdzielniom produkcyjnym i gospodarstwom indywidualnym przy prowadzeniu przez nie zadrzewień, Związek Samopomocy Chłopskiej, Związek Młodzieży Polskiej i inne organizacje społeczne i polityczne do prowadzenia na wsi systematycznej akcji propagandowej i uświadamiającej w sprawie zadrzewień za pośrednictwem prasy, radia, filmów, odczytów i pogadanek;
- 2) Ministra Oświaty — do prowadzenia wśród młodzieży (a za jej pośrednictwem wśród całego społeczeństwa) szerokiej akcji uświadamiającej o znaczeniu zadrzewień;
- 3) Ministra Leśnictwa i Ministra Gospodarki Komunalnej — do zaopatrywania spółdzielni produkcyjnych i gospodarstw indywidualnych w niezbędny do założenia zadrzewień materiał sadzeniowy według ustalonego cennika.

§ 15. Zobowiązuje się Ministra Leśnictwa do składania w okresach 6-miesięcznych Prezesowi Rady Ministrów sprawozdań z wykonania uchwały.

§ 16. Traci moc uchwała Prezydium Rządu z dnia 23 grudnia 1950 r. w sprawie zadrzewienia dróg publicznych, brzegów wód otwartych i zamkniętych oraz parków wiejskich, znajdujących się na gruntach będących w posiadaniu Państwa lub instytucji uspołecznionych (Monitor Polski z 1951 r. Nr A-3, poz. 39).

§ 17. Wykonanie uchwały porucza się Ministrowi Leśnictwa, Przewodniczącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego oraz zainteresowanym ministrom.

§ 18. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz